

Список використаних джерел

1. Про соціальні послуги : Закон України від 19.06.2003 р., № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 358.
2. Вагімов З. К. Проблема соціальної справедливості, рівності та нерівності людей, їх нищети і бідності / З. К. Вагімов // Вызовы современности и ответственность философа : Материалы 42 «Круглого стола», посвященного всемирному Дню философии / под общ. ред. И. И. Ивановой. – Бишкек, 2003. – С. 43-53.
3. Лушнікова М. В. Государство, работодатели и работники: история, теория и практика правового механизма социального партнерства (сравнительно-правовое исследование) / М. В. Лушнікова. – Ярославль : Подати, 1997. – 224 с.

Ключові слова: соціальна справедливість, принцип, соціальні послуги, рівність, потреби.

Науковий керівник: д.ю.н., професор Чанишева Г. І.

Вознюк Анастасія Володимирівна

студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ЯК ОСНОВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Потреба у розробленні і практичному втіленні соціальних стандартів спричинена тим, що саме вони є визначальними для державної соціальної політики щодо забезпечення потреб людини в матеріальних та духовних благах, а також для формування фінансових ресурсів, що спрямовуються на їх реалізацію.

У ст. 1 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» соціальні стандарти визначено як встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій. Складовими цих стандартів виступають соціальні норми, соціальні нормативи та нормативи витрат (фінансування) [1].

Метою встановлення державних соціальних стандартів і нормативів є: 1) визначення механізму реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян, передбачених Конституцією України; 2) визначення пріоритетів державної соціальної політики щодо забезпечення потреб людини в матеріальних благах і послугах та фінансових ресурсів для їх реалізації; 3) визначення та обґрунтування

розмірів видатків бюджетних коштів і коштів соціальних фондів на соціальний захист і забезпечення населення та утримання соціальної сфери. Державні соціальні стандарти обов'язково враховуються при розробці програм економічного і соціального розвитку. Вони є підставою для визначення розмірів основних соціальних гарантій, зокрема, мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком.

Соціальні стандарти повинні відображати бажаний рівень життя населення кожної країни в певний період її розвитку. Соціальні стандарти для всіх країн не можуть бути однаковими, оскільки у кожній державі формується власне уявлення про гідний рівень життя населення. Так, наприклад, затверджені соціальні стандарти у сфері доходів в одній країні для іншої можуть видатися стандартами розкоші або, навпаки, бідності.

Відповідно до ст. 6 Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Прожитковий мінімум (ПМ) — це вартісна величина, яка достатня для забезпечення нормального функціонування організму людини та збереження її здоров'я і складається з набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості [2]. Згідно зі статтею 7 Закону України «Про Державний бюджет України» прожитковий мінімум для працездатних осіб складає: з 1 січня 2018 року — 1762 гривні, з 1 липня — 1841 гривня, з 1 грудня — 1921 гривня [3].

У світовій практиці люди, які мають рівень доходів, менший за прожитковий мінімум, вважаються бідними. Наприклад, у країнах ЄС бідною вважається особа, чий дохід становить менше 60% від середнього доходу на душу населення по країні Євросоюзу, де вона проживає.

Слід зазначити, що чинні державні соціальні стандарти не відповідають сучасним економічним реаліям та фінансовим можливостям країни. Це зумовлює необхідність удосконалення всієї системи державних соціальних стандартів та гарантій та впровадження якісно нових підходів до її формування, встановлення і застосування, а саме:

- покращити державне регулювання й посилення ролі органів місцевого самоврядування стосовно реформування системи соціального захисту та створення спеціальних соціальних програм соціального захисту;

- в сучасних умовах для визначення мінімальної заробітної плати необхідно перейти до використання соціальних стандартів більш високого гатунку, які разом з прожитковим мінімумом будуть

виконувати відновлювальну функцію та дадуть можливість працівнику та його сім'ї забезпечити відтворення протягом всього життєвого циклу;

- посилити фінансування системи соціального захисту шляхом залучення коштів громадян і бізнесу, благодійних суспільних фондів і організацій.

Тому, в сучасних умовах політичної, фінансової та економічної кризи слід направити усі зусилля на зупинення подальшого зниження рівня життя населення та підтримання його на достатньому для нормального рівня життєдіяльності людей, а також формування у громадян України спокою, переконання та впевненості у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III- ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – Ст. 409.
2. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 р. № 966-XIV – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 38. – Ст. 348.
3. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2246-VIII – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – №3-4. – Ст. 26.

Ключові слова: соціальне забезпечення, державна соціальна політика, державні соціальні стандарти, прожитковий мінімум, економічні реалії.

Науковий керівник: д.ю.н., професор Чанишева Г. І.

Годунок Ксенія Олександрівна

студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

БЕЗРОБІТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ РИЗИК

Соціальний ризик – це закріплена законодавством і визначена суспільством соціально значима обставина об'єктивного характеру, з настанням якої громадяни та члени їх сімей втратили тимчасово або назавжди засоби до існування, потребують додаткового соціального забезпечення та матеріальної підтримки з боку держави.

Питання регулювання зайнятості та безробіття знайшли відображення у працях вітчизняних науковців, таких як: Бандура С.І.,